

Sedatie bij kinderen

Sommige onderzoeken en handelingen die kinderen moeten ondergaan, kunnen spannend of pijnlijk zijn. Een kind kan ooit een nare ervaring hebben opgedaan aan een medische handeling, of weet juist niet goed wat hij kan verwachten waardoor onrust ontstaat. Ook kan het van belang zijn dat uw kind langdurig stil blijft liggen tijdens een onderzoek. Binnen Máxima MC (MMC) doen we er alles aan om een onderzoek of handeling zo prettig mogelijk te laten verlopen voor uw kind. Sedatie kan hiervoor een uitkomst zijn.

Wat is sedatie?

Sedatie betekent letterlijk: *'Het verlagen van het bewustzijn zodat er minder angst en pijn ervaren wordt'*. Afhankelijk van het medicijn dat wordt toegediend, komt het kind in een lichte of diepe slaap. Er wordt dan ook onderscheid gemaakt tussen lichte en diepe sedatie. Binnen MMC zijn er vier soorten medicijnen die toegepast kunnen worden voor sedatie bij kinderen: Midazolam, dexmedetomidine, lachgas en Propofol.

Wat is het verschil tussen lichte en diepe sedatie?

Lichte sedatie

Bij lichte sedatie is uw kind meestal nog wel wakker, maar kan hij beter ontspannen. Het neemt een groot deel van de angst en onrust weg en is bedoeld voor korte handelingen als een injectie of het inbrengen van een infuus. Er zijn drie soorten medicijnen die voor lichte sedatie toegepast kunnen worden: midazolam, dexmedetomidine en lachgas.

- **Midazolam**

Midazolam werkt rustgevend, spierontspannend en vermindert angstgevoelens. De hoeveelheid die wordt toegediend is afgestemd op het gewicht van het kind: tot aan 20 kg wordt het middels een neusspray toegediend, en vanaf 20 kg middels een tabletvorm en/of drankvorm. De neusspray werkt binnen enkele minuten en de tabletvorm/drankvorm werkt binnen een half uur tot een uur. De werking houdt (in steeds mindere mate) een aantal uur aan. Het is van belang om tijdens de toediening alles met het oog op rust te doen: op deze manier ervaart het kind het meeste rust.

- **Dexmedetomidine**

Met dexmedetomidine (dexmed) wordt een toestand van bewusteloosheid opgewekt, vergelijkbaar met een natuurlijke slaap. Patiënten zijn dus makkelijk wakker. Vandaar dat vaak in combinatie met lachgas gegeven wordt om diep sedatie niveau te bereiken. Dexmed wordt toegediend in de vorm van neusspray. Dexmed heeft een inwerktijd van 20 tot 40 minuten. Na de behandeling kan het 2 tot 4 uur duren voordat uw kind wakker wordt.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

- **Lachgas**

Lachgas is een snel- en kortwerkend medicijn dat een kind via een kapje krijgt toegediend. Lachgas verlaagt het angst- en stressniveau, waardoor het kind beter kan ontspannen. Het kind kan tijdens toediening nog reageren op verbale prikkels waardoor communicatie dus mogelijk blijft. Pedagogisch medewerkers worden ingeschakeld voor begeleiding: zij bedenken samen met het kind een 'droom' en blijven tijdens de procedure met hen communiceren. De verhouding van medisch lachgas is altijd gelijk: 50% lachgas en 50% zuurstof. Het kind voelt effect na enkele inhalaties, wat ongeveer na 3 tot 4 minuten zal zijn. Zodra het inademen van het lachgas wordt gestopt zal er extra zuurstof toegediend worden. De werking van het lachgas is na vijf minuten voorbij en er zijn weinig bijwerkingen merkbaar.

Diepe sedatie

Bij diepe sedatie wordt uw kind in een diepe slaap gebracht, waardoor hij tijdelijk niet bij bewustzijn is. Hierdoor merkt het kind niets van het onderzoek of de ingreep. Deze vorm van sedatie wordt toegepast voor een langdurig onderzoek of een pijnlijke behandeling. Denk hierbij aan een MRI-scan waarbij uw kind lang stil moet liggen, of aan behandelingen als gewricht-injecties.

Voor diepe sedatie wordt het medicijn Propofol gebruikt. De toediening hiervan wordt altijd door een sedatiearts gedaan. De Propofol wordt toegediend via een infuus, dat van tevoren bij uw kind wordt ingebracht. De hoeveelheid Propofol wordt afgestemd op het gewicht. Een kind is binnen 1 minuut na toediening in diepe slaap. Afhankelijk van de dosering is de sedatie 5 tot 60 minuten werkzaam. Omdat uw kind in een diepe slaap wordt gebracht, wordt de hartslag, ademhaling en het zuurstofgehalte continu in de gaten gehouden via een monitor. Het kind blijft verbonden aan de monitor totdat hij weer goed wakker is.

Wat is het verschil met narcose?

De grens tussen narcose en diepe sedatie is soms wat onduidelijk. Net als bij diepe sedatie, wordt een kind bij narcose in een diepe slaap gebracht. Echter raakt bij narcose het gehele lichaam zodanig verslapt, dat ook de longen verslapt raken. Het gevolg is dat de ademfunctie overgenomen wordt via een buis in de luchtpijp of een keelmasker. Bij sedatie behoudt een kind de belangrijke reflexen als ademhalen en slikken. Het kind blijft dus zelfstandig ademen, slikken en hoesten tijdens de sedatie.

Wat zijn de voordelen van sedatie in een medische setting?

- Kinderen ervaren minder pijn, angst en ongemak.
- Minder kans op ontwikkeling van trauma's.
- Een procedure heeft een grotere kans van slagen, waardoor een kind niet nogmaals het onderzoek of de handeling hoeft te ondergaan.
- Lichaamsfuncties worden continu gemonitord indien het kind slaapt.
- De hoeveelheid wordt nauwkeurig afgestemd op het gewicht van het kind.
- Medisch lachgas bestaat voor 50% uit zuurstof en het kind krijgt na de procedure nog extra zuurstof toegediend.